

**LIETUVIŲ KALBOS IR LITERATŪROS MOKINIŲ
MOKYMO SI PASIEKIMŲ IR PAŽANGOS VERTINIMO
TVARKOS APRAŠAS**

I. SĄVOKOS

Vertinimas – nuolatinis informacijos apie mokinio mokymosi pažangą ir pasiekimus kaupimo, interpretavimo ir apibendrinimo procesas.

Įvertinimas – vertinimo proceso rezultatas, konkretus sprendimas apie mokinio pasiekimus ir padarytą pažangą.

Įsivertinimas – paties mokinio daromi sprendimai apie daromą pažangą bei pasiekimus.

Vertinimo informacija – įvairiais būdais iš įvairių šaltinių surinkta informacija apie mokinio mokymosi patirtį, jo pasiekimus ir daromą pažangą (žinias ir supratimą, gebėjimus, nuostatas).

Individualios pažangos vertinimas – vertinimo principas, pagal kurį lyginant dabartinius mokinio pasiekimus su ankstesniaisiais stebima ir vertinama daroma pažanga.

Mokymosi patirtis – mokinio gebėjimas kelti sau mokymosi tikslus ir jų siekti, planuoti ir prasmingai išnaudoti mokymosi laiką, naudotis įvairiais informacijos šaltiniais, dirbti grupėmis ir laikytis sutartų taisyklių.

Diagnostinis vertinimas – vertinimas, kuriuo naudojama siekiant išsiaiškinti mokinio pasiekimus ir padarytą pažangą baigus temą ar kurso dalį, kad būtų galima numatyti tolesnio mokymosi galimybes, suteikti pagalbą įveikiant sunkumus.

Formuojamasis ugdomasis vertinimas – nuolatinis vertinimas ugdymo proceso metu, kuris padeda numatyti mokymosi perspektyvą, pastiprinti daromą pažangą, skatina mokinius mokytis analizuoti esamus pasiekimus ar mokymosi spragas, sudaro galimybes mokiniams ir mokytojams

geranoriškai bendradarbiauti.

Apibendrinamasis vertinimas – vertinimas, naudojamas baigus programą, kursą, modulį. Jo rezultatai formaliai patvirtina mokinio pasiekimus ugdymo programos pabaigoje.

Norminis vertinimas – vertinimas, kuris sudaro galimybes palyginti mokinių pasiekimus.

Kriterinis vertinimas – vertinimas, kurio pagrindas – tam tikri kriterijai (pvz., standartai), su kuriais lyginami mokinio pasiekimai.

II. PAŽANGOS BEI PASIEKIMŲ VERTINIMO UŽDAVINIAI

- Padėti mokiniui pažinti save, suprasti savo stipriąsias ir silpnąsias puses, įvertinti savo pasiekimų lygmenį, kelti mokymosi tikslus.
- Nustatyti mokinio mokymosi spragas ir galimybes, individualizuoti ir diferencijuoti darbą, parinkti tinkamus ugdymo metodus, turinį.
- Teikti savalaikį grįžtamąjį ryšį mokiniams, gerinant mokymosi kokybę.
- Suteikti informaciją tėvams ar vaiko globėjams apie vaiko pasiekimus ir pažangą.
- Suteikti mokiniams jų poreikius atitinkančią pagalbą.

III. VERTINIMO OBJEKTAI

- Žinios ir supratimas
- Problemų sprendimas
- Praktiniai gebėjimai
- Kompetencijos
- Pažanga
- Pastangos

IV. PAŽANGOS BEI PASIEKIMŲ VERTINIMO PRINCIPAI

- Vertinimas grindžiamas amžiaus tarpsniais, psichologiniais ypatumais, individualiais mokinio poreikiais.
- Vertinama tai, kas buvo numatyta pasiekti ugdymo procese: mokinių žinios, jų taikymas supratimas, dalyko gebėjimai, įgūdžiai, pastangos, asmeninė pažanga, bendrieji gebėjimai.
- Ugdymo(si) pasiekimų ir pažangos vertinimas grindžiamas *individualizavimo* principu, t.y. vertinimi kiekvieno mokinio pasiekimai atskirai, nelyginant jo su kitais.
- Vertinant specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių pasiekimus ir pažangą, remiamasi bendrosiose ugdymo programose apibrėžtais mokymosi pasiekimais arba konkrečiam mokiniui pritaikytoje ugdymo programoje numatytais pasiekimais.
- Ypatingas dėmesys vertinant skiriamas mokinio įgytoms bendrosioms kompetencijoms: komunikavimo, socialumo, pažinimo, kūrybiškumo, mokėjimo mokytis, bei mąstymo, problemų sprendimo bei kt. gebėjimams.
- Mokinių žinių ir supratimo, žinių taikymo ir aukštesniųjų mąstymo gebėjimų vertinimo informacijai užrašyti naudojami pažymiai, komentarai, kaupiamieji darbai ir vertinimai.
- Mokinio darbas vertinamas neigiamu pažymiu, jeigu nurodyto žanro rašto darbo apimtis trumpesnė nei pusė numatyto.

V. PAŽANGOS BEI PASIEKIMŲ VERTINIMO FORMOS

1. Formuojamasis vertinimas. Jo metu mokytojas stebi mokinių mokymąsi, komentuoja, aptaria, skatina pačius mokinius vertinti savo mokymosi eigą. Dažniausiai formuojamasis vertinimas neformalizuojamas ir nefiksuojamas. Jo paskirtis nustatyti, ar jau pasiekti mokymosi tikslai ir uždaviniai, padrašinti, paskatinti mokinius, išsakyti konstruktyvias pastabas. Formuojamasis vertinimas mokytojui ir mokiniui suteikia grįžtamąją informaciją apie mokymosi pažangą, t.y. parodo, kaip mokinys išmoko tai, kas buvo numatyta, kokių yra galimybių siekti daugiau, ar liko mokymosi spragų, kur reikia daugiau pastangų. Formuojamasis vertinimas nesiejamas su pažymiu, jo tikslas yra ne kontroliuoti, o padėti mokytis.

5 klasės moksleivių pasiekimams vertinti adaptaciniu laikotarpiu taikomas formuojamasis vertinimas, pažymiai nerašomi.

2. Diagnostinis vertinimas skirtas išsiaiškinti, ar pasiekti mokymosi uždaviniai, kam ir kokia pagalba reikalinga, kokie tolesni mokymosi žingsniai. Diagnostinis vertinimas dažniausiai taikomas prieš pradėdant naują mokymosi etapą (baigus temą, kurso dalį ar kt.). Diagnostinis vertinimas remiasi kontrolinių užduočių rezultatais.

3. Apibendrinamasis vertinimas. Apibendrinamasis vertinimas - tai pusmečio, metinis, bandomojo egzamino pasiekimų patikrinimas.

4. Įsivertinimas. Tai paties mokinio priimtas sprendimas apie savo daromą pažangą bei pasiekimus, siekiant išsiaiškinti savo stipriąsias ir silpnąsias puses. Įsivertinimas skatina mokinio motyvaciją.

VI. PASIEKIMŲ BEI PAŽANGOS VERTINIMAS

- Vertinimas planuojamas kartu su ugdymo procesu ir fiksuojamas dalykų ilgalaikiuose teminiuose planuose.
- Su vertinimo sistema mokiniai supažindinami pirmoje pamokoje, o tėvai- pirmo tėvų susirinkimo metu.
- 5-8, I-IV gimnazijos klasių mokinių pasiekimai vertinami 10 balų sistema:

10 – puikiai, 9 – labai gerai, 8 – gerai, 7 – pakankamai gerai, 6 – patenkinamai, 5 – pakankamai patenkinamai, 4- silpnai, 3 – blogai, 2 – labai blogai, 1– nieko neatsakė, neatliko užduoties, atsisakė rašyti kontrolinį darbą, nesąžiningai atliko darbą (plagijavo, nusirašinėjo), neatsiskaitė per sutartą laiką.

- Mokiniai vertinami kiekvieną pamoką formuojamuoju vertinimu.
- 5 – 8 kl. ir I–IV gimnazijos kl. mokinių pusmečio minimalus pažymių kiekis turi atitikti formulę $2n+1$ (n – pamokų skaičius per savaitę)¹

Pažymiu vertinamos užduotys, kurios padeda nustatyti, kaip mokinys išmoko tam tikrą temą (pvz., kontrolinis darbas baigus temą), kaip jam sekasi ugdytis tam tikrus gebėjimus (pvz., rašinys, teksto suvokimas).

Kaupiamasis vertinimas:

- 1) kreditai (pliusai ir minusai),
- 2) mažieji pažymiai (mažasis pažymys – kaupiamojo pažymio dalis),
- 3) 9-12 klasėse savarankiškai perskaityti literatūros kūriniai vertinami kaupiamuoju pažymiu – prie baigiamojo temos darbo gali būti pridedamas 1 arba 0,5 balo.

1) Kreditais (pliusais ir minusais) gali būti vertinami 5-8 klasių mokiniai.

- Plusą mokinys gali gauti už aktyvų dalyvavimą pamokoje, originaliai atliktas užduotis, už sunkių, sudėtingų užduočių atlikimą, bendramokslų konsultavimą, už savarankiškai perskaitytą, bet nepristatytą knygų aprašymą. Surinkus 10 plusų, į Tamo dienyną rašomas dešimtukas.
- Minusą mokinys gali gauti už neatliktus namų darbus, nedarbą klasėje. Surinkus 5 minusus, į Tamo dienyną rašomas vienetas.

2) Mažasis pažymys (priklausomai nuo užduočių sudėtingumo ir apimties) gali sudaryti nuo 1/3 iki 1/5 pažymio dalies. Mokytoja savo nuožiūra skiria mokiniui mažiausiai 3, daugiausiai 5 užduotis, kurios bus vertinamos mažaisiais pažymiais. Atlikus paskutinę užduotį, iš mažųjų pažymių išvedamas vidurkis ir gautas pažymys įrašomas į Tamo dienyną.

5-8 klasėse mažaisiais pažymiais gali būti vertinami namų darbai, eilėraščių mintinai sakymas, filmų, spektaklių peržiūra, koncertų, parodų lankymas.

9-12 klasėse mažaisiais pažymiais gali būti vertinami namų darbai, viešoji kalba, eilėraščių mintinai sakymas, filmų, spektaklių peržiūra, koncertų, parodų lankymas.

¹ Individualaus mokinio įvertinimų skaičius gali kisti, atsižvelgiant į situaciją klasėje (šeimoje, mokykloje).

3) 9-12 klasėse savarankiškai skaityti literatūros kūriniai gali būti tikrinami ir vertinami kaupiamuoju pažymiu – jei mokinys atsako į visus turinio klausimus, jis gauna 1 balą prie baigiamojo temos pažymio, jei atsako į dalį klausimų – gauna 0,5 balo. Laiku neperskaitytas literatūros kūrinys vertinamas vienetu ir įrašomas į Tamo dienyną. Mokinys vienetą gali taisyti per tą laiką, kol nagrinėjama tema. Jei vienetą išsitašo, pažymys iš Tamo panaikinamas, bet mokinys praranda galimybę gauti kaupiamąjį 1 ar 0,5 balo prie baigiamojo temos darbo.

Pastabos. Namų darbai gali būti vertinami kaupiamuoju pažymiu ir pažymiu.

Trumpalaikiai projektai vertinami pažymiu.

5-8 klasėse knygos pristatymas vertinamas pažymiu, I-III gimnazinėse klasėse knygos pristatymas gali būti vertinamas pažymiu.

NAMŲ DARBŲ VERTINIMO LENTELĖ

PAŽYMYS	APRAŠYMAS
10	Darbas atliktas puikiai. Nėra rašybos, skyrybos, gramatikos klaidų.
9	Darbas atliktas gerai. Yra keletas netikslumų, nedidelių trūkumų, 1 klaida.
8	Darbas atliktas gerai, yra netikslumų, trūkumų, 2 klaidos.
7	Darbas atliktas neblogai. Yra netikslumų, trūkumų, 3-4 klaidos.
6	Darbas atliktas neblogai, bet gana daug netikslumų, trūkumų, 5 klaidos.
5	Darbas atliktas patenkinamai, gana daug netikslumų, trūkumų, 6 klaidos.
4	Darbas atliktas patenkinamai, daug trūkumų, 7 klaidos.
3	Darbas atliktas neteisingai, daug klaidų, trūkumų.
2	Darbas atliktas neteisingai, labai daug klaidų, trūkumų.
1	Darbas neatliktas.

MOKINIŲ DARBŲ VERTINIMO APRAŠAI

(Pagal LIETUVIŲ KALBOS IR LITERATŪROS PAGRINDINIO UGDYMO BENDRĄJĄ PROGRAMĄ, Patvirtinta LR Švietimo ir mokslo ministro įsakymu 2016 m. sausio 25 d. Nr. V-46)

Kalbėjimo vertinimo normos V-X klasėse

Kriterijus	Taškai	Aprašymas
	5	Tema puikiai atskleista. Aiškiai suformuluota pagrindinė temos mintis (pagrįsta išvada) ir iš jos kylantys (į ją vedantys) svarbiausi teiginiai, atskleidžiama mokinio pozicija. Tinkamai parinkti argumentai (pasakojimai, pavyzdžiai, analogijos, pateikiama iliustracinė medžiaga ir pan.).
	4	Tema atskleista. Suformuluota pagrindinė temos mintis (pagrįsta išvada) ir iš jos kylantys (į ją vedantys) svarbiausi teiginiai, mokinio pozicija aiški. Tinkamai parinkti argumentai (pasakojimai, pavyzdžiai, analogijos, pateikiama iliustracinė medžiaga ir pan.).
	3	Tema atskleista. Pagrindinę mintį galima suprasti iš ją pagrindžiančių teiginių, argumentuojama, suformuluojamos išvados.
	2	Kartais nukrypstama nuo temos, dalis argumentų netinkami arba jų trūksta, išvados neaiškios.
	1	Nukrypstama nuo temos, teiginiai nepagrįsti, tuščiažodžiaujama.

	0	Kalbama ne į temą.
	5	Yra visos struktūrinės kalbos dalys, jų proporcijos tinkamos. Kalbama sakytine kalba, įtaigiai, logiškai, nuosekliai, rišliai, struktūruotai. Žodynas turtingas, sakinių struktūra įvairi (gali būti 1-2 trūkumai).
	4	Yra visos struktūrinės kalbos dalys. Kalbama aiškiai, sklandžiai, rišliai, struktūruotai. Žodynas turtingas, sakinių struktūra įvairi (gali būti 3-4 trūkumai)..
	3	Kalbama pakankamai sklandžiai, rišliai, pasitaiko minties šuolių. Žodynas ir sakinių struktūra tinkama (gali būti 5-6 trūkumai)..
	2	Kalbama nepakankamai rišliai, sakiniai vienodos struktūros, trūksta žodžių. Raiškos trūkumai netrukdo suprasti sakomo teksto.
	1	Kalbama nesklaidžiai, vartojama nemotyvuotų įterpinių, daroma daug pauzių. Raiškos trūkumai trukdo suprasti sakomą tekstą.
	0	Kalbama labai trumpai, nesklaidžiai, nerišliai. Beveik nesugebama sieti sakinių, dažnos nepagrįstos pauzės. Sunku suprasti sakomą tekstą
	5	Tartis, kirčiavimas, gramatika ir žodynas atitinka bendrinės kalbos normas (gali būti 1-2 trūkumai). Kalbama tinkama intonacija.
	4	Tartis, kirčiavimas, gramatika ir žodynas atitinka bendrinės kalbos normas (gali būti 3-4 trūkumai). Pasitaiko vienas kitas trūkumas. Kalbama tinkama intonacija.
	3	Tartis, kirčiavimas, gramatika ir žodynas vartojami pakankamai

tinkamumas		taisyklingai (5-6 trūkumai).
	2	Tartis, kirčiavimas, gramatika ir žodynas dažnai vartojami netinkamai, netaisyklingai, daromos klaidos netrukdo suprasti teksto.
	1	Daroma daug tarties, kirčiavimo, gramatikos ir žodyno klaidų. Tai trukdo suprasti tekstą.
	0	Daroma labai daug tarties, kirčiavimo, gramatikos ir žodyno klaidų. Tekstas nesuprantamas.
Taškų suma	15	

Siūlomas vertinimas pažymiu:

Surinkti taškai	Pažymys
15	10
14	9
13–12	8
11–10	7
9–8	6
7–6	5
5–4	4
3	3
2	2
1	1

Diktanto vertinimas V-X klasėse

Pažymys	Diktanto klaidų skaičius			Žodžių diktanto klaidų skaičius
	Rašybos	Skyrybos	Bendras	
10	1	1	1	1
9	1	2	2	2
8	2	3	3	3
7	4	5	5	4
6	5	6	6-7	5
5	6	7-8	8-9	6
4	7-8	9-10	10-11	7-8
3	9-10	11-12	12-15	9-10
2	11-12	13-15	16-19	11-12
1	13 ir daugiau	16 ir daugiau	20 ir daugiau	13 ir daugiau

Rekomenduojamas žodžių skaičius

Klasė	Diktanto	Žodžių diktanto
V klasė	90-100	20-25
VI klasė	110-120	25-30
VII klasė	120-130	30-35
VIII klasė	130-140	35-40

IX klasė	140-160	40-45
X klasė	160-180	45-50

Atpasakojimo vertinimo normos 5–X klasėse

	5	4	3	2	1	0
I. Turinio atskleidimas: esmės ir įvykių tarpusavio ryšių supratimas	Atrinkti svarbiausi, esminiai dalykai. Puikiai suprastos ir atskleistos veiksmo aplinkybės ir veikėjų charakterio savybės, jų poelgiai, kurie nulėmė veiksmo eigą.	Atrinkti esminiai dalykai. Suprastos pagrindinės aplinkybės ir personažų charakterio savybės ar poelgiai, kurie nulėmė veiksmo eigą.	Ne visai suprastos aplinkybės ar personažų motyvai ir poelgiai, kurie nulėmė veiksmo eigą.	Tik dalis aplinkybių ar personažų motyvų ir poelgių suprata, todėl veiksmo priežastys ne visai paaiškintos.	Bandoma suprasti, kas vyksta tekste, bet pasakojant klystama.	Tekstas visiškai nesuprastas, rašoma apie dalykus, kurių nebuvo atpasakojimo tekste.
II. Teksto prasmės suvokimas ir atskleidimas: pagrindinės minties, vertybinių autoriaus	Puikiai suprastos autoriaus ir veikėjų vertybinės nuostatos ir išryškintos atpasakojant. Puikiai paaiškintos ne tik tiesiogiai pasakytos prasmės, bet ir	Suprastos autoriaus ir veikėjų vertybinės nuostatos ir išryškintos atpasakojant. Paaiškintos ne tik tiesiogiai pasakytos prasmės, bet ir	Tik iš dalies suprastos ar ne visai išryškintos autoriaus ir veikėjų vertybinės nuostatos. Stengiamasi paaiškinti ne tik tiesiogines, bet ir	Autoriaus ir veikėjų nuostatos tik bandomos aiškinti. Paaiškintos tik tiesiogiai pasakytos prasmės, susikoncentruota ties neesminėmis	Apie vertybinius dalykus tik užsimenama. Esmė nesuprasta, nukrypta į neesminių dalykų paaiškinimus.	Autoriaus idėjos, vertybinės nuostatos visiškai nesuprastos.

nuostatų ir perkeltinių prasmių supratimas	nutylėti ar prieštaringi dalykai.	nutylėti ar prieštaringi dalykai.	perkeltines ar tiesiogiai nepasakytas prasmės.	detalėmis, trūksta paaiškinimų, kurie atskleistų teksto supratimą.		
III. Teksto struktūra, stilius, žodyno turtingumas, sintaksinių formų įvairovė	Tekstas prasmingai suskirstytas pastraipomis; kalba aiški, rišli; žodžiai parenkami tiksliai ir pagal situaciją; žodynas turtingas; sakinių struktūra įvairi.	Tekstas tinkamai suskirstytas pastraipomis; kalba aiški, rišli; sakinių struktūra įvairi; žodžiai vartojami tinkama reikšme.	Tekstas ne visai tinkamai suskirstytas pastraipomis; pasitaiko aiškumo, rišlumo, sakinių struktūros trūkumų; žodžiai ne visada vartojami tinkama reikšme.	Yra daug aiškumo, rišlumo trūkumų; dažniausiai neįaučiamos pastraipos ar sakinio ribos. Didelė dalis sakinių elementarios struktūros; žodynas elementarus arba žodžiai dažnai vartojami netinkama reikšme.	Testas nenuoseklus, nerišlus, pastraipomis neskaidoma arba skaidymas pastraipomis nemotyvuotas. Sakiniai elementarios struktūros; žodynas skurdus arba žodžiai vartojami netinkama reikšme.	Tekstas nerišlus, neaiškus. Sakiniai neaiškios struktūros; žodynas skurdus arba žodžiai vartojami netinkama reikšme.
IV. Raštingumas	Rašoma taisyklinga kalba, be klaidų.	Rašoma taisyklinga kalba, 1–2 klaidos.	Rašoma pakankamai taisyklinga kalba, yra 3–5 klaidos.	Rašoma pakankamai taisyklinga kalba, yra 6–8 klaidos.	Yra nemažai kalbos, rašybos ir skyrybos klaidų (9–12 klaidų).	Yra daug kalbos, rašybos ir skyrybos klaidų (13 ir daugiau)

Rašinio vertinimas 5–8 klasėse

	5	4	3	2	1	0
I. Temos suvokimas ir jos plėtojimas, teiginių pagrindimas, argumentų tinkamumas	Tema puikiai suprasta, tinkamai pasirinkti aspektai. Argumentai parinkti taikliai.	Tema suprasta, pasirinkti tinkami aspektai. Argumentų pakanka.	Tema suprasta, aspektai pasirinkti tinkamai, tačiau ne visur pavyksta išvengti paviršutiniškumo. Didžioji dalis argumentų yra tinkami, bet kartais nepavyksta išvengti jų atsitiktinumo.	Tema suprasta paviršutiniškai arba iš dalies; pasirinkti aspektai ne visi išplėtoti arba prieštarauja vienas kitam; dažnai tuščiažodžiaujama. Argumentai formalūs, paviršutiniški.	Tema suprasta tik iš dalies; pasirinkti aspektai nepadeda atskleisti temos arba negebama jų išskirti; dažnai tuščiažodžiaujama. Bandoma argumentuoti.	Tema nesuprasta arba rašoma apie dalykus, nesusijusius su tema. Neargumentuoja ma ar tuščiažodžiaujama.
II. Struktūra ir nuoseklumas, stilius, žodyno turtingumas, sintaksinių formų įvairovė	Skaidymas dalimis ir pastraipomis itin tikslingas; mintys plėtojamos nuosekliai ir kryptingai. Kalba stilinga, sakiniai įvairūs, žodžiai parenkami tiksliai ir	Visos trys struktūrinės dalys tinka temai; pastraipomis skaidoma prasmingai, mintys plėtojamos nuosekliai. Kalba aiški, rišli; žodžiai	Yra visos trys struktūrinės dalys, tekstas ne visada prasmingai suskaidytas pastraipomis; gali pasitaikyti pasikartojimų ar tam tikro	Struktūrinės dalys turi trūkumų, ne visada jaučiamos pastraipų ribos; gali būti kartojama ar pasakojama nenuosekliai. Pasitaiko aiškumo, rišlumo, sakinių	Yra ne visos struktūrinės dalys, neįjauciamos pastraipų ribos; kartojama ar pasakojama nenuosekliai. Yra daug aiškumo, rišlumo trūkumų; dažniausiai	Struktūra pabira; neįjauciamos pastraipų ribos; nuolat kartojama tas pats. Kalba neaiški, nerišli; sakiniai neaiškios struktūros; žodynas skurdus

	pagal situaciją.	parenkami tiksliai; sakinių struktūra įvairi.	nenuoseklumo. Kalba aiški, rišli; sakinių struktūra įvairi; žodžiai vartojami tinkama reikšme.	struktūros trūkumų; žodžiai ne visada vartojami tinkama reikšme.	nejaučiamos sakinio ribos arba sakiniai elementarios struktūros; žodynas skurdus arba žodžiai vartojami netinkama reikšme.	arba žodžiai vartojami netinkama reikšme.
III. Raštingumas	Rašoma taisyklinga kalba, be klaidų.	Rašoma taisyklinga kalba, 1-3 klaidos.	Rašoma pakankamai taisyklinga kalba, yra 4–6 klaidos.	Rašoma ne visai taisyklinga kalba, yra 7–10 klaidų.	Yra nemažai kalbos, rašybos ir skyrybos klaidų (11–16 klaidų).	Yra daug kalbos, rašybos ir skyrybos klaidų (17 ir daugiau klaidų).

Taškai	Pažymys
15–14	10
13–12	9
11	8
10	7
9–8	6

7-6	5
5-4	4
3-2	3
1	2
0	1

Rašinio vertinimas I-II klasėse

	5	4	3	2	1	0
I. Temos suvokimas ir jos plėtojimas, mokinio individualybės atsiskleidimas.	Tema puikiai suprasta, pasirinkti aspektai išryškina jos aktualumą, analizė ir interpretacija leidžia atsiskleisti mokinio individualybei.	Tema suprasta, jai atskleisti pasirinkti tinkami aspektai, analizė pagrįsta.	Tema suprasta, aspektai pasirinkti tinkamai, jie analizuojami, tačiau ne visur pavyksta išvengti paviršutiniškumo.	Tema suprasta paviršutiniškai arba iš dalies; pasirinkti aspektai ne visi išplėtoti arba prieštarauja vienas kitam; tuščiažodžiaujama.	Tema suprasta tik iš dalies; pasirinkti aspektai nepadedą atskleisti temos arba negebama jų išskirti.	Tema nesuprasta arba rašoma apie dalykus, nesusijusius su tema.
II. Teiginių pagrindimas; argumentų tinkamumas ir	Argumentai parinkti taikliai; jų parinkimas rodo mokinio brandą, išprusimą, konteksto	Argumentų pakanka. Jie svarūs, įtikinami.	Didžioji dalis argumentų yra tinkami, bet kartais nepavyksta	Argumentai formalūs, paviršutiniški arba ne visi teiginiai pagrįsti.	Bandoma argumentuoti.	Neargumentuoja ma ar tuščiažodžiaujama.

vertė	išmanymą.		išvengti jų atsitiktinumo.			
III. Struktūra ir nuoseklumas: kryptingas ėjimas į išvadą	Skaidymas dalimis ir pastraipomis itin tikslingas; mintys plėtojamos nuosekliai ir kryptingai, išvada rodo mokinio gebėjimą apibendrinti.	Visos trys struktūrinės dalys tinka temai; pastraipomis skaidoma prasmingai, mintys plėtojamos nuosekliai.	Yra visos trys struktūrinės dalys, tekstas ne visada prasmingai suskaitytas pastraipomis; gali pasitaikyti pasikartojimų ar tam tikro nenuoseklumo.	Struktūrinės dalys turi trūkumų, ne visada jaučiamos pastraipų ribos; gali būti kartojama ar pasakojama nenuosekliai.	Yra ne visos struktūrinės dalys, nejaučiamos pastraipų ribos; kartojama ar pasakojama nenuosekliai.	Struktūra pabira; nejaučiamos pastraipų ribos; nuolat kartojama tas pats.
IV. Teksto stilius, žodyno turingumas, sintaksinių formų įvairovė	Kalba vartojama tikslingai, atskleidžiamas gebėjimas pasinaudoti visais reikalingais jos klodais: žodžiai parenkami tiksliai ir pagal situaciją. Rašydamas mokinys atskleidžia savo iškalbą ir erudiciją.	Kalba aiški, rišli; žodžiai parenkami tiksliai ir pagal situaciją; žodynas turingas; sakinių struktūra įvairi.	Kalba aiški, rišli; sakinių struktūra įvairi; žodžiai vartojami tinkama reikšme.	Pasitaiko aiškumo, rišlumo, sakinių struktūros trūkumų; žodžiai ne visada vartojami tinkama reikšme.	Yra daug aiškumo, rišlumo trūkumų; dažniausiai nejaučiamos sakinių ribos arba sakiniai elementarios struktūros; žodynas skurdus arba žodžiai vartojami netinkama reikšme.	Kalba neaiški, nerišli; sakiniai neaiškios struktūros; žodynas skurdus arba žodžiai vartojami netinkama reikšme.

V. Raštingumas	Rašoma taisyklinga kalba, be klaidų.	Rašoma taisyklinga kalba, 1-3 klaidos.	Rašoma pakankamai taisyklinga kalba, yra 4-6 klaidos.	Rašoma ne visai taisyklinga kalba, yra 7-10 klaidos.	Yra nemažai kalbos, rašybos ir skyrybos klaidų (11-16 klaidų).	Yra daug kalbos, rašybos ir skyrybos klaidų (17 ir daugiau klaidų).
-------------------	--------------------------------------	--	---	--	--	---

Taškai	Pažymys
25–24	10
23–22	9
21–20	8
19–17	7
16–14	6
13–11	5
10–8	4

7–6	3
5–3	2
2–1	1

Rekomenduojamas rašinio žodžių skaičius

Klasė	Žodžių skaičius
V–VI	100–150
VII–VIII	150–200
IX–X	200–250

Pastabos:

1. Gramatikos ir žodyno klaidomis laikytini atvejai, nurodyti 5–10 klasių vadovėliuose, „Dabartinės lietuvių kalbos žodyne,, ir „Didžiųjų kalbos

klaidų sąrašė“.

- 2. Gramatikos, žodyno, rašybos, skyrybos ir stiliaus klaidos nedubliuojamos ir laikomos atskiromis klaidomis, išskyrus atvejus, kai ta pati rašybos klaida pasikartoja bendrašakniuose žodžiuose kelis kartus, pvz., gryžti, sugryžta, tokios klaidos laikomos viena klaida.*
- 3. Jei mokinys nerašo taško ant é, - laikoma atskira klaida kiekviename žodyje.*
- 4. Viena skyrybos klaida laikoma tik to paties įterpinio neskyrimas ir ta pati citatos skyrybos klaida. Kiti skyrybos atvejai nedubliuojami.*
- 5. Sintaksinės konstrukcijos neišskyrimas arba skyrimas iš vienos pusės laikomas viena klaida.*
- 6. Jeigu mokinys parašė mažiau žodžių žodžių, nei yra numatyta rekomendacijose, proporcingai mažinama taškų: už kiekvienus 20 mažiau parašytų žodžių atimama po 1 tašką iš bendros taškų sumos.*
- 7. Taškai atimami tik iki 0 taškų.*
- 8. Viename sakinyje žymima ne daugiau kaip viena stiliaus klaida.*
- 9. Už kiekvieną fakto klaidą atimama po 1 tašką iš turinio taškų sumos. Ta pati fakto klaida laikoma 1klaida.*
- 10. Akies klaida laikoma atsitiktinė klaida, kuri darbe nesikartoja, t.y. kitur rašinyje žodis rašomas taisyklingai. Trys akies klaidos laikomos viena raštingumo klaida.*

SUTARTINIAI RAŠINIŲ TAISYMO ŽENKLAI

Sutartiniai ženklai	Reikšmė
Iž+	Ižanga tinkama.
Iž-	Ižanga netinkama.
Pab+	Pabaiga tinkama.
Pab-	Pabaiga netinkama.
T+	Teiginys aiškus. Tinkamai plėtoja pagrindinę mintį.

T-	Teiginys neaiškus, nukrypsta nuo pagrindinės minties.
Arg	Argumentavimo trūkumas.
F	Stambi fakto klaida, naikinanti argumentą /daranti jį nesvarų.
f	Smulki fakto klaida, nekeičianti argumento esmės.
int	Kūrinių interpretavimo klaidos
S	Teksto vientisumo pažeidimas (minties šuolis, nepagristas pastraipos skyrimas / neskyrimas). Nereikalingas kartojimas. Nemotyvuotas skaidymas pastraipomis.
st	Stiliaus trūkumas arba logikos klaida. To paties žodžio, frazės netikslingas kartojimas.
gr	Gramatikos klaidos (morfologijos, linksnių ir prielinksnių vartojimo, sakinio dalių ir sakinių jungimo klaidos).
ž	Žodyno klaidos (vertalai, barbarizmai, semantizmai, žargonybės).
	Rašybos klaidos.
v	Skyrybos klaidos.
ak	Akies klaida – akivaizdus apsirikimas, riktas.